

**Chronologiae Veteris Testamenti Accvratvm Examen
Augustißimæ, Invictissimæq[ue] Domui Austriacæ
Dicatvm**

Philippi, Henricus

Coloniae Agrippinae, 1637

21. Vtrum ab anno 23. Artaxerxis hæ hebdomadæ profluant.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64340](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-64340)

epocham 468. vel 467. biennio vt minimum ante Xerxis interitum. At verò Eldrà discedenti ea concessit Artaxerxes, quæ non nisi ab eo concedi possunt, qui regia potestate regni habenas moderatur. Ergo tunc non solum titulo tenus rex erat, sed illius etiam gerendis negotijs gubernacula dirigebat. Quod cum viuo parente non fecerit, vt ex profanis historijs licet intelligere, arbitror tum annum septimum, quo Eldras lib. 1. cap. 7. tum vigesimum, quo Nehemias libro 2. Eldrà cap. 2. in Iudæam venit, ab obitu Xerxis numerandos. Alias sine dubio in ijs, quæ de Eldrà referuntur, Xerxis aliqua fieret mentio, eiusq; auctoritas interponeretur. Taceo Christum anno 29. æræ eiusdem baptizatum fuisse, die 6. Ianuarij, quando ex Petauij supputatione, necdum inierat annus primus vltimæ hebdomadis. Nam anni Artaxerxis, post Nisan oriebantur, vt ostendi in notis ad cap. 1. & 2. libri 2. Eldrà: ac proinde, non ante Nisan cœpit annus hebdomadarum 484. anno Dom. 29. si annus 20. Artaxerxis anno ante Christum 455. inchoatus est.

QVÆSTIO XXI.

Vtrum ab anno 23. Artaxerxis hæ hebdomada profuant.

1. Nemo, quod meminerim, hæctenus docuit, hebdomadas emanare ab anno 23. Artaxerxis post patris obitum imperantis: si verò annus iste ex eo tempore numeretur, quo Artaxerxes regni hæres à parente declaratus fuisse à quibusdam creditur, putat Deckerius 4. p. Thesium, ab isto anno 23. petenda esse hebdomadam primordia. Quod vt doceat, hæc præmittit. Primum, Christum baptizatum exactis 69. hebdomadibus, iuxta illud Dan. 9. v. 25. *Ab exitu sermonis vt iterum adificetur Ierusalem, vsque ad Christum Ducem, hebdomades septem, & hebdomades sexaginta due erunt*, hoc est, anni 483.

2. Secundum, Christum occisum hebdomade septuagesima, nempe: post hebdomadas sexaginta duas, vt hic dicitur v. 26. *subaudi præmissis illis septem hebdomadibus, quibus restauratio Ciuitatis attribuitur*. Imò in medio istius hebdomadæ fuisse Dominicam passionem, quia *in dimidio hebdomadæ* (nempe vltimæ) *deficit hostia & sacrificium*, inquit Angelus v. 27. Christo scilicet moriente,

3. Tertium, Christum baptizatum Silano & Nerua Coss. anno æræ Christi 28. tum annis etibus & mensibus aliquot exactis cruci affixum, Tiberio V. & Seiano Coss. anno æræ Christi 31. Quæ magno apparatu, varijsque argumentis explicat p. 2. & 3. Thesium, quas Grætij in Styria Laurentius Susliga propugnauit.

66 3

4. Hisce

Deckerius
docet 1.

2.

3.

*Pusat Heb
domadas
ab anno
ante Chr.
457.*

4. Hisce præmissis censet caput hebdomadam necessitate
anno 457. ante Christum; hinc enim si anni ordine digeratur, quatuor-
simus octogesimus tertius finietur anno æræ Christi 27. anno vero
Christus Dux & Legifer noster aquis Iordanis tinctus est: cum
aliquot mensibus decurso, sua morte hostijs & sacrificijs antiqua
attulit, in dimidio postremæ hebdomadis, anno videlicet quatuor-
non finito.

*Quomodo
Danielem
interpre-
tatur.*

5. Quæ computatio, si numeros annorum spectes legitima
difficultas de hebdomadam initio ad annum ante Christi æram
applicando, quam ipse hoc modo superare nititur. Sepuaginta
dum riuos in Christi passione deprehensos, ait, non ab edicto regi-
de reedificanda Vrbe tanquam à fonte & capite de fluere, sed ab
inquit, & dedicata Ierosolyma, anno quem acer scriptor, & Graecus Livius
tè prodidit 28. ab exordio Xerxis. Hic enim auctor lib. II. Antiq. cap. 11. in
hemiam anno regni Xerxis (hoc est, ex quo regnare cœperat) Ierusalem
Ierusalem peruenisse, mœnia annis duobus & tribus mensibus ab
no 28. Xerxis, mense nono. Hunc autem annum ab exordio Xerxis
octauum, fuisse Artaxerxis Longimani à morte parentis, partem octa-
vum septimum; ex quo verò cum Xerxe regnare cœperat vice-
planè asserit Deckerius Annot. 30. ita vt profectio Nehemias in
num 20. Artaxerxis, ex quo à patre rex fuerat declaratus.

*A cõmuni
sententia
recens.*

6. Obiecerit quispiam, hebdomadam originem solere ex
tentia reduci ad edictum, quod Vrbs instaurationem præcessit. In-
tioni tacite occurrit Annot. 3. §. 3. sub finem, asserens huiusmodi
lata veritate & calculum, quem de annis baptizati & passi Redemptor
sunt, reclamare: palamq; ostendunt, inquit, hanc posse esse vnicam mensuram
non ab initio, sed ab exitu & fine edificationis, & reductionis Ierusalem, hinc
veniant supputanda. Denique vocem Hebræam מוצא, Græcam ἐξ
nam exitus lux expositioni fauere contendit.

*Ordior
hebdoma-
das ab illo
anno 457.*

7. Equidem hebdomadam seriem ab anno illo ante Christum
censendam iudico: Christum baptizatum & passum annis à Deckerio
ratis, probabile esse dixi, de annis Saluatoris cap. 13. num. 17. cap. 20. num.
nu. 12. Forè etiam Artaxerxes duo regnandi initia habuerit: Dicitur
Deckerij non subscribo. Nam in primis arbitror, tam annum septimum
vice-
merari, nempe à sublato post Xerxis interitum Artabano. Ex opor-
Deckerij anno 7. Artaxerxis, quo Esdras Ierosolymã venit, Xerxes
superstes quod mihi creditum difficile est, vt dicebam, quæ præcedit

P.
H. Philippi
Chronologia
vet. Testam
A IV
17

8. Iosephus illo lib. 11. cap. 5. hallucinatur, ut plerique notant, dum partem eorum quæ sub Artaxerxe Longimano gesta sunt, regnante Xerxe contigisse tradit, dum historiam Eldræ recensens Xerxis nomen ponit, ubi sacra eloquia Artaxerxem nominant. Nam 1. Esdræ 7. versu 12. sic legimus: *Artaxerxes rex regum Esdræ sacerdoti.* Iosephus autem scribit: *Rex regum Xerxes Esdræ sacerdoti.* Errat etiam dum murorum instaurationem ait tenuisse duos annos & tres menses, mense Casleu finitos. Nam *completus est murus vigesimo quinto die mensis Elul, quinquaginta duobus diebus.* 2. Esd. 6. v. 15. nempe eodē anno, quo Nehemias Ierosolymam peruenerat, ut contra Iosephum vnanimi consensu, aut disertè docent, aut tacitè concedunt sacri interpretes & Chronologi, qui Xerxi non nisi 20. aut 21. annos adscribunt, ut bene monet Cornelius: Iosephus autem ei 28. tribuit; quod ex filo narrationis eius patet. Itaque nimis benigna est interpretatio Deckerij, qua hos 28. annos ab exordio quidem regni Xerxis aduocat, & ultra mortem eiusdem excurrisse dicit. Siquidem Iosephus caput illud quintum, & narrationem eorum quæ sacra Scriptura Nehemiæ attribuit, his verbis concludit: *Atque hæc sunt, quæ Xerxe regnante gesta sunt.* Ταύτα μὲν οὖν ἐπὶ Ἰερουζαλὴμ ἐγένετο. Tum sequentis capitis exordio: *eo, inquit, mortuo, regnum ad filium eius Cyrum, quem Græci Artaxerxem nominant, peruenit.* Vnde clare intelligitur ex sententia Iosephi, (vtrique falso) Nehemiam viuo Xerxe muros Vrbe excuisse.

*Errat Iosephus
1. in gestis
Xerxis.*

*Errat 2. in
muris ur-
bis.*

*Errat 3. in
annis
Xerxis.*

9. Denique ille mihi contra Scriptorum torrentem nequicquam niti videtur, qui *exitum sermonis*, vnde profluunt hebdomades, de finita ciuitatis instauratione interpretantur: cum alij ab edicto, quod ipsam instaurationem præcædit aut disertè aut tacitè aram hebdomadam auspicentur. Theodoretus erat. 9. Africanus, Eusebius, Hugo, Lyranus, & clarissime Zonaras, qui ut ad initium hebdomadarum perueniatur, iubet à Christo tempora sursum relegere usque ad annum 20. Artaxerxis, quo Nehemia concessum fuit redire Ierosolyma. Torrellus ad ann. m. 3516. à divulgatione edicti de Ierosolyma reedificanda. Idem habet Sallianus ibidem num. 90. Scito initium capiendum esse, ab eo tempore, quo princeps Persarum, in cuius potestate erat Iudaicus populus, permittet iterum edificari Ierosolymam. Idem censent in hunc locum Sanctius, Pererius, Mariana, Sa, Menochius, & Cornelius, qui dum explicat *ro ab exitu sermonis*: Hæc phrasus, inquit, Hebræis significat, non finem, nec executionem, sed initium loquendi, puta ipsam loquentis & mandantis imperium: maximè quia sequitur, *ut adificetur*, vel ut in Hebræo est, *ad adificandum Ierusalem.* Hoc ipsum indicat versu Græca, quæ habet: *ab ingressu sermonis, ut respondeatur, & ut adificetur Ierusalem.*

*Quid hic
exitus ser-
monis.*

10. Addit nonnemo, exitum sermonis de instauratione Vrbe, siue edictum illud

Obiactio

*De
genti*

P.
H. Philippi

Chronologia
vet. Testam

A 1 V
17

sacra oc-
curritur.

illud à quo numerantur hebdomades peculiare aliquid ac præcipuum
quod reliquis edictis minimè conueniat: hoc uerò nihil aliud esse, quod
reuera uti decretum erat, opus ipsum deinceps uergeri cæperit, quod
tineri nondum potuerat. Hoc autem glossèma indiget explanatione. *U*
vult post decretum, mox ita processisse ad edificationem, ut eam nulla
vis hostium remoraretur; id iure negari potest: quia Angelus solus
hebdomadam designat edictum siue exitum sermonis, ut iterum ad
rusalem, siue extemplò opus fuerit completum, siue aliqua remota
bus iniecta fuerit, ut putant omnes, qui ante annum 20. Artaxerxis
hebdomadas. Satis est, quod facta fuerit potestas Urbis de nouo condenda
ut reuera, à tempore huius edicti, usque ad Christum Ducem 69. hebdomades
intercederent, post quas, hoc est, septuagesima hebdomada Christi-
retur, ac in dimidio illius hebdomadæ, sacrificium & hostia legis
ficeret. Hæc enim in communi quærunt auctores, ut hebdomadam
lum definiant. Itaque superfluum videtur inquirere, utrum vis edicti
tis per elusa fuerit, nec ne. Etsi enim ij, qui epocham horum 490. annorum
annum 20. Artaxerxis affigunt, modò ab edicto, modò ab ipsa
flauratione annos enumerent; quia utrumque in idem ferè tempus
tamen iure negant, ex Scriptura colligi, indultum & rei indultæ per
vno eodemque anno contigisse.

QVÆSTIO XXII.

*Vtrum solus Artaxerxes Iudæis potestatem
Ierusalem instauranda.*

1. Opinio
affirmat.
2. Negat
probabi-
liss.

1. **A**ffirmant Sulpitius, Lyranus, Lucidus &c. quos sequuntur
& Salianus ad annum m. 3609. num. 4. idque ex eo probant, quod
Cyri & Darij decretis Urbis restituendæ nulla mentio habeatur.
2. Longè uerò probabilior est eorum sententia, qui etiam à Cyro
cultarem concessam tradunt, ut Africanus à S. Hieronymo relatus
ait, ad Cyri regis imperium Iudæos templum & Urbem, & muros eius adificari
isse, prohibentibus in circuitu nationibus, ne impleteretur opus, quasi hoc rex
asserit Eusebius lib. 8. Dem. 2. Basilii Seleuciensis demonstrat, contra
Iosephus lib. 11. Antiq. cap. 1. ubi clarè narrat, Cyrum conuocatis
apud Babylonem Iudæis dixisse, se illis permittere, ut proficiscerentur in patriam
bemque Ierosolymam, & Dei templum adificent denuo. Quibus assensur